

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

Национално есенно състезание по физика

Варна, 6 ноември 2010 г.

Тема за 10 клас

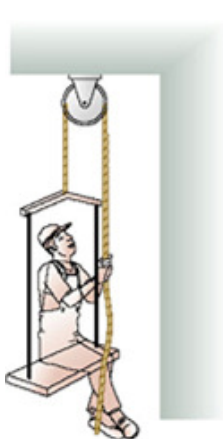
Задача 1. Макари (двете части са независими)

Част 1. Човек стои на платформа, която е свързана с въже и минава през макара (Фигура 1 а). Човекът държи другия край на въжето в ръце. Платформата не е закрепена към нищо, с изключение на въжето.

а) Ще може ли човекът да се придвижи нагоре с дърпане на въжето, или третият принцип на Нютон предотвратява това? Обосновете отговора си. [2 т]

б) Ако въжето издържа на натоварване до 800 N без да се скъса, а човекът заедно с платформата тежи 100 kg, то препоръчайте на човека кой от двата варианта на застопоряване на платформата да избере. Дали да завърже въжето към стената, както е показано на Фигура 1 б, или да държи въжето с ръце, както е показано на Фигура 1 а? Обосновете отговора си. [2,5 т]

в) Ако човекът придърпва въжето равномерно със скорост $V = 0.5ms^{-1}$ спрямо неподвижната стена, то намерете за колко време T човекът, заедно с платформата, ще се повдигне на височина $L = 5m$. Обосновете отговора си. [2,5 т]

Фигура 1 а

Фигура 1 б

Фигура 1 в

Част 2. Маймунка виси на въже, което е прекарано през макара (Фигура 1 в) и започва да се катери по свободния край на въжето със скорост $V = 1ms^{-1}$. Маймунката тежи $M = 10kg$, точно толкова тежат и бананите. Първоначалното разстояние между маймунката и бананите е $L = 10m$. Намерете какво ще е разстоянието между маймунката и бананите след време $T = 5s$. [3 т].

Упътване: за цялата задача приемете, че въжето и макарата са безмасови и липсва триене.

Задача 2. Да вървя, или да бягам в дъжда?

Вероятно всеки физик се е замислял когато вали и няма чадър - дали да върви, или да бяга, за да се намокри по-малко, докато стигне до дадено място в дъжда. Ако бягате - ще ви вали по-малко време, но също би могло да значи, че ще ви ваят повече дъждовни капки. В тази задача ще се опитаме да отговорим на този въпрос. За целта приемете абстракцията, че човек може да се разгледа като гъба във формата на паралелепипед с височина $h = 2m$, ширина $S = 0,5m$ (от рамо до рамо) и дебелина $b = 0,25m$. Човекът бяга със скорост $V_1 = 3ms^{-1}$ и върви със скорост $V_2 = 1,5ms^{-1}$, дъждът вали с вертикална скорост $u = 5ms^{-1}$, количеството дъжд, което пада в литри на квадратен метър в секунда върху земната повърхност е $g = 0,2lm^{-2}s^{-1}$, а разстоянието, което трябва да измине човекът в дъжда е $L = 100m$.

а) Намерете количеството дъжд в литри, което ще попие гъбата (ще навали човека) докато измине дължината $L = 100m$ за случаите, когато бяга и когато върви и приемете, че дъждът вали само вертикално. [2т]

б) Използвайки резултата от а), кажете коя стратегия е по-добра за случая на а) - да бяга, или да върви. [0,5т]

в) Намерете количеството дъжд в литри, което ще попие гъбата (ще навали човека), докато измине дължината $L = 100m$ за случаите, когато бяга и когато върви, и приемете,

че дъждът освен вертикалната скорост $u = 5ms^{-1}$ има и хоризонтална скорост $w = 1ms^{-1}$, насочена към лицето на човека. [2,5т]

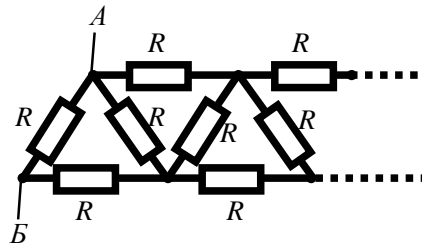
г) Използвайки резултата от в), кажете коя стратегия е по-добра за случая на в) - да бяга, или да върви. [0,5т]

д) Намерете количеството дъжд в литри, което ще попие гъбата (ще навали човека), докато измине дължината $L = 100m$ за случаите, когато бяга и когато върви, и приемете, че дъждът освен вертикалната скорост $u = 5ms^{-1}$, има и хоризонтална скорост $w = 1.5ms^{-1}$, насочена към гърба на човека. [4т]

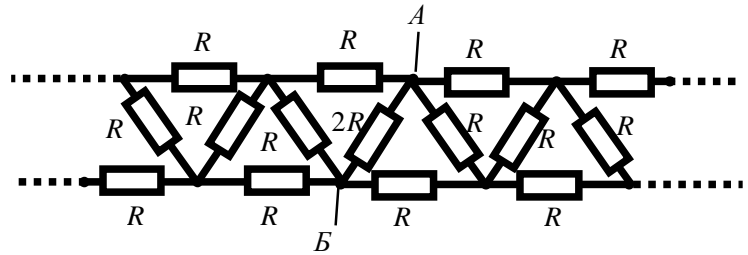
е) Използвайки резултата от д), кажете коя стратегия е по-добра за случая на д) - да бяга, или да върви. [0,5т]

Задача 3. Съпротивление на безкрайни вериги

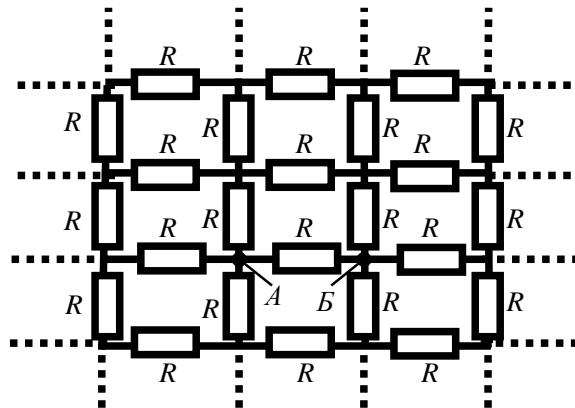
Ако съпротивлението на всеки единичен клон от безкрайните вериги е показано на Фигура 2, то намерете съпротивлението R_{AB} между точки А и Б за:

Фигура 2 а.

Фигура 2 б.

Фигура 2 в.

а) случая на Фигура 2 а. [3т] б) случая на Фигура 2 б. [2т] в) случая на Фигура 2 в. [5т]